

Härkäpapu-kaura -kaistat 2023

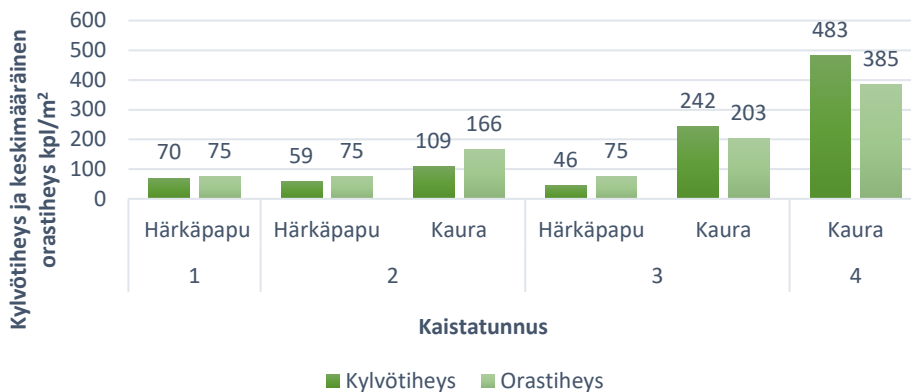
Hämeen ammattikorkeakoulun Mustialan opetus- ja tutkimusmaatilalla jatkettiin vuonna 2022 aloitettuja sekaviljelykokeita. Härkäpapu-kaurakaistoissa tutkittiin eri seossuhteiden vaikutusta sadon määrään ja laatuun. Kokeessa oli neljä eri koejäsentä, josta kustakin oli kaksi eri kaistaa (6 m*116 m). Kustakin kaistasta puitiin kaksi koealaa, jolloin saatiin neljä kerrannetta. Härkäpavun lajike oli Louhi ja kauran Niklas. Kaistat kylvettiin 12.5. ja puitiin 7.9. Härkäpapu kylvettiin siemenvantaiden ja kaura lannoitevantaiden kautta, paitsi puhtaissa kaurakaistoissa, joissa kaura kylvettiin siemenvantaiden kautta. Kaistoja ei lannoitettu. Kesän aikana tehtiin kasvustohavainnot: oras/taimitiheys, rikkakasvilajit ja -määrät sekä kasvuston korkeus. Koe toteutettiin loholla 6, Riuskanoja. Lohkotietoihin pääset tutustumaan mustialaluomutila.fi -sivulla.

Seosviljelykokeilu	Kg/ha, (kpl/m ²)	Kg/ha, (kpl/m ²)
Kasvi	Härkäpapu	Kaura
Lajike	Louhi	Niklas
1 Härkäpapu (100%)	300 (70)	
2 Härkäpapu+kaura (85%+15%)	255 (59)	45 (109)
3 Härkäpapu+kaura (50%+50%)	200 (46)	100 (242)
4 Kaura (100%)		200 (483)

Koejäsenten kylvötiheydet.

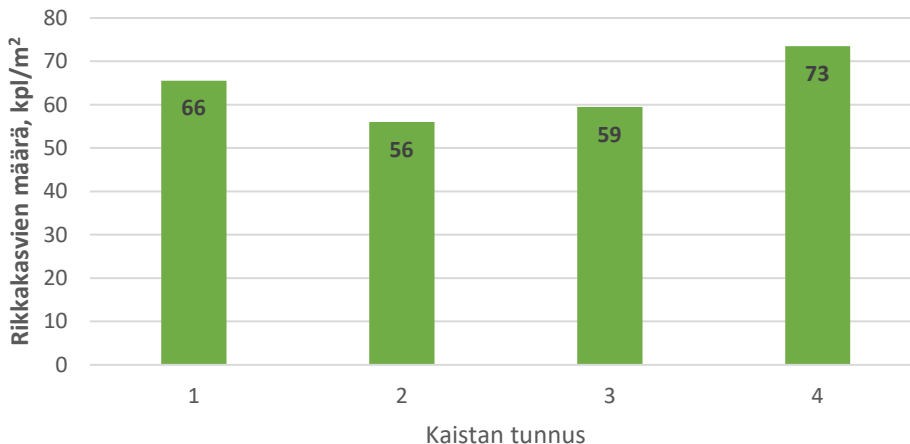

Kaistojen kylvö- ja taimitiheydet

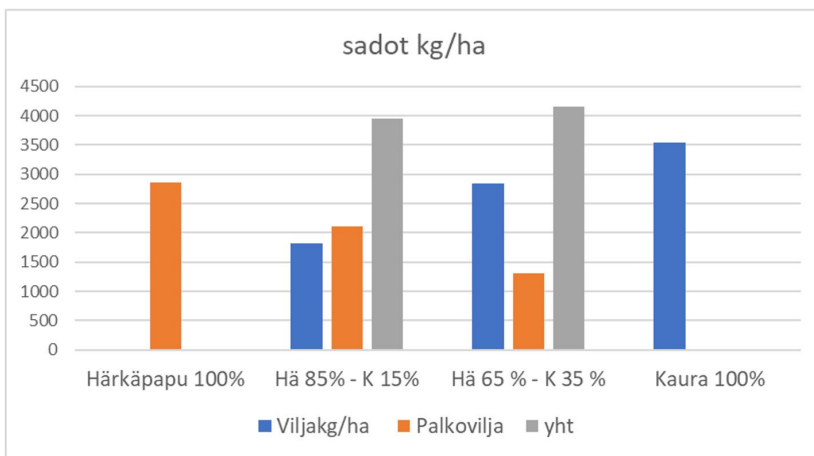

Kasvustot orastuivat hyvin. Koealoilla härkäpavun kasvutiheys oli suurempi, joka todennäköisesti johtui epätasaisesta siementen valumisesta vannasputkissa.

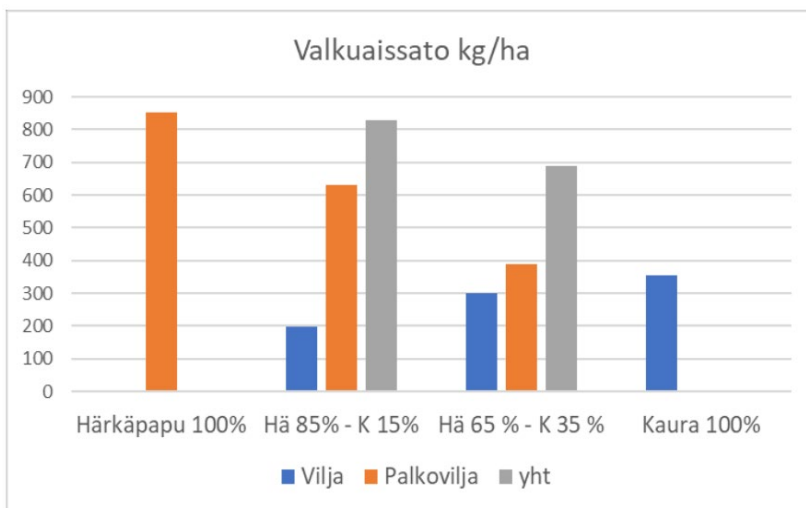
Rikkakasvien lukumäärä

Härkäpapu oli puhdaskasvustoissa pidempää kuin sekakasvustoissa ja kaura puhdaskasvustoissa lyhyempää kuin sekakasvustoissa. Tosin härkäpavun puhdaskasvustoissa oli suuri ero toisiinsa nähden. Rikkakasvien määrässä oli suurta vaihtelua eikä selvää eroa puhdas- ja sekakasvustojen välillä voitu nähdä. Tulokseen vaikutti erityisesti koealalle osuneet juolavehne- ja valvattipesäkkeet.

Sekakasvustojen sadot olivat selkeästi suuremmat kuin puhdaskasvustojen sadot. Ero oli 600-1000 kg/ha sekakasvustojen eduksi. Sekakasvustoissa kauran sato suhteessa kylvömäärään oli suurempi kuin härkäpavun.

Puhdas härkäpapu tuotti suurimman valkuais sadon. Sekakasvuston, jossa kauraa oli 15 %, tuotti kuitenkin lähes yhtä suuren valkuais sadon.

Johtopäätökset

Tulosten perusteella sekaviljely soveltuu hyvin nautakarjatilán rehuntuotantotavaksi. Korkeampien satojen perusteella, mutta myös viljelyvarmuus ja sadontuottokyky paranevat. Tähán voi olla useita syitä. Kaksi tai kolme eri kasvia hyödyntävät kasvukauden aikaisia sääoloja ja maaperää eri tavoin. Sekakasvustoissa kasvitaudit ja tuhoeläimet eivät vähennä satoa yhtä paljon kuin puhdaskasvustoissa.

Vuoden 2022 vastaavissa kokeissa puhtaan kauran sato oli tosin hieman isompi kuin sekakasvustojen sadot. Sekakasvustot olivat kuitenkin selvästi puhtaampia yksivuotisista rikoista kuin pudas härkäpapukasvusto. Sekakasvustot selkeästi vähentävät yksivuotisten rikkakasvien määrää.

Runsas valkuais-sato on varsinkin nautakarjatilóilla tärkeää. Seoksessa vilja tuo viljelyvarmuutta ja parantaa jyväsadon ohella valkuais-tuotantoa. Pieni osuus viljaa (15 %) siemenseoksessa, ei vähennä sadosta saatavaa valkuaisen määrää. Seoksissa viljan valkuais-pitoisuus oli korkeampi (1,5 -2 %-yksikkö) kuin puhtaassa viljakasvustossa.

Tietokortti: Heikki Pietilä, Jukka Korhonen, Rauno Laine ja Outi Vahtila